

2) գնահատելով ֆինանսական կառավարման, հսկողության համակարգերի արդյունավետությունը և համապատասխանությունը հետևյալ պայմաններին՝

ա. պետական մարմնի ղեկավարության կողմից ռիսկերի բացահայտում, գնահատում և կառավարում,

բ. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը և պետական մարմնի գործունեությանն առնչվող այլ պայմաններին (պայմանագրերին, գերատեսչական նորմատիվ ակտերին և այլնին) համապատասխանություն,

գ. տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ գործառույթներ,

դ. տեղեկությունների վստահելիություն և ամբողջականություն,

ե. կորուստներից, չարաշահումներից և վնասներից ակտիվների ու ռեսուրսների պահպանման հուսալիություն,

զ. առաջադրանքների կատարում և նպատակների իրագործում:

Ելնելով վերոգրյալից, ակնհայտ է դառնում, որ ներքին աուդիտի համակարգը անկախ, օբյեկտիվ հավաստիացման և խորհրդատվական գործընթացների ամբողջություն է, որն ուղղված է պետական մարմնի գործունեության արդյունքի մեծացմանը և բարելավմանը: Այն աջակցում է պետական մարմնին հասնել իր նպատակներին՝ պետական մարմնի ռիսկերի կառավարման, հսկողության ու կառավարչական գործընթացների համակարգված և կանոնակարգված գնահատման ու բարելավման միջոցով:

«Հաշվեքննիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ կետի դրույթների համաձայն Հաշվեքննիչ պալատն իրավասու է ուսումնասիրելու իր կողմից հաշվեքննվող մարմինների ներքին աուդիտի համակարգի արդյունավետությունը:

Տեսչական մարմինը 2018թ. ապրիլի 9-ից պետք է ունենար ներքին աուդիտի համակարգ, որը մինչ օրս առկա չէ

Սակայն, հաշվեքննող խմբի 2018թ. դեկտեմբերի 19-ի ՀՊԵ-ԱՄ-194 գրությանն ի պատասխան Տեսչական մարմինը հայտնել է, որ մարմնում գործում է որակի ապահովման ստորաբաժանում:

«Տեսչական մարմինների մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի համաձայն Տեսչական մարմինը Կառավարությանը ենթակա վերահսկողություն իրականացնող պետական մարմին է: Սույն օրենքը ուժի մեջ է մտել 2018 թվականի ապրիլի 9-ից, հետևաբար Տեսչական մարմինը այդ օրվանից պետք է ունենար ներքին աուդիտի համակարգ:

Այսպիսով, հաշվի առնելով վերոգրյալը, հաշվեքննող խումբը հաշվեքննող ժամանակաշրջանում՝ 2017թ.-ի հունվարի 1-ից 2018թ.-ի սեպտեմբերի 30-ը, արձանագրել է հետևյալ խեղաթյուրումներն ու անհամապատասխանությունները՝

1. Տեսչական մարմինը 2018թ. ապրիլի 9-ից պետք է ունենար ներքին աուդիտի համակարգ, որը մինչ օրս առկա չէ:

Առաջարկություններ՝

Հաշվեքննության ընթացքում արձանագրված անհամապատասխանությունների կամ խեղաթյուրումների վերաբերյալ հաշվեքննության օբյեկտի ղեկավարությանը և այլ շահագրգիռ կողմերին ներկայացվում են հետևյալ առաջարկությունները՝

ՀՀ Տեսչական մարմին՝

1. Մշակել և ներդնել ներքին աուդիտի համակարգ՝ համաձայն «Ներքին աուդիտի մասին» ՀՀ օրենքի 1-ին հոդվածի և 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի դրույթների:

Հաշվեքննության օբյեկտների ղեկավարների պատրասխան

Տեսչական մարմին՝

Տեսչական մարմնի կողմից այս կետի վերաբերյալ ներկայացված դիրքորոշումներն էական առումներով որևէ հիմնավոր պարզաբանումներ չեն պարունակել, կրել են հիմնականում բացատրական բնույթ և հաշվեքննության խմբի կողմից չեն ընդունվել:

ՀՀ առողջապահության նախարարություն՝

ՀՀ ԱՆ-ի կողմից այս կետի վերաբերյալ ներկայացված դիրքորոշումներն էական առումներով որևէ հիմնավոր պարզաբանումներ չեն պարունակել, կրել են հիմնականում բացատրական բնույթ և հաշվեքննության խմբի կողմից չեն ընդունվել:

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

I. ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆԻ ՁԵՎԱՎՈՐՈՒՄԸ, ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ և ԱՏՈՒԳՈՒՄՆԵՐԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ, ԱՆԿԱԽՈՒԹՅՈՒՆԸ

Տեսչական մարմինն ըստ մայր ժամկետում՝ մինչև 2018թ.-ի փետրվարի 14-ը, պետք է ամբողջությամբ ձևավորված լինեն և ունենան հաստատված գործունեության տարեկան ծրագիր, ստուգումների տարեկան ծրագիր, հաստատված ստուգաթերթեր, ստուգումներին առնչվող ուղեցույցներ, մեթոդաբանություն և այլն

2018 թվականի սեպտեմբերի 19-ի թիվ 9/3 որոշմամբ հաշվեքննությունն ընդգրկող ժամանակաշրջան է սահմանվել 2017թ. հունվարի 1-ից մինչև 2018թ. սեպտեմբերի 30-ը: Հաշվեքննության առաջադրանքի իրականացման ընթացքում, պարզվեց, որ 2017թ. հունվարի 1-ից մինչև 2017թ. հոկտեմբերի 14-ը գործել է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կրթության պետական տեսչությունը (ստեղծվել է՝ 2004թ. դեկտեմբերի 30-ին ՀՀ կառավարության N 1927-Ն որոշմամբ), իսկ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կրթության տեսչական մարմինը ձևավորվել է ՀՀ կառավարության

07.09.2017 թ. N 1150-Ն որոշման համաձայն, որի 3-րդ կետով սահմանվել է Տեսչական մարմնի ձևավորման ըստ մայր ժամկետ, իսկ ՀՀ վարչապետի 11.06.2018թ. N 729-Լ որոշմամբ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կրթության տեսչական մարմինը վերակազմավորվել է ՀՀ կրթության տեսչական մարմնի: Այսինքն, Տեսչական մարմնի ձևավորման պատկերը հետևյալն է՝

- 05.02.2005թ.-14.01.2018թ.- ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության աշխատակազմի կրթության պետական տեսչություն (այսուհետ՝ Տեսչություն),
- 14.02.2018թ.-21.06.2018թ.- ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կրթության տեսչական մարմին,
- 21.06.2018թ.-մինչ օրս- ՀՀ կրթության տեսչական մարմին (այսուհետ՝ Տեսչական մարմին):

Տեսչական մարմինն ըստ մայր ժամկետում՝ մինչև 2018թ.-ի փետրվարի 14-ը, պետք է ամբողջությամբ ձևավորված լինեն և ունենան հաստատված գործունեության տարեկան ծրագիր, ստուգումների տարեկան ծրագիր, հաստատված ստուգաթերթեր, ստուգումներին առնչվող ուղեցույցներ, մեթոդաբանություն և այլն:

Տեսչական մարմինը իր գործառնությունները իրականացնում է գործունեության և ստուգումների տարեկան ծրագրերի հիման վրա, որոնք համաձայն ՀՀ կառավարության 2018թ. հունիսի 11-ի N 729-Լ որոշմամբ հաստատված Կանոնադրության (այսուհետ՝ Կանոնադրություն) 14-րդ կետի հաստատում է Տեսչական մարմնի կառավարման խորհուրդը: 2017թ. Տեսչության աշխատանքային ծրագիրը հաստատում էր լիազոր մարմինը՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությունը (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԳՆ)՝ համաձայն «Կրթության պետական տեսչության մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 4-րդ մասի և 9-րդ հոդվածի 4-րդ մասի: